

# Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □ cm obsegajoče se ne sprejme.

## Gospodarske stvari.

### O napravi češnjovke in sadnega mošta.

Letos je po Dolenjskem v mnogih krajih jako dosti češenj, jabolk, hrušk. Kjer ni mogoče češnje v denar spraviti, kaže pač iz njih izborno žganje češnjovko napraviti. Češnje so v ta namen tim boljše, čim sladkejše so. Najboljše so popolnoma dozorele divje. Pravilna naprava češnjovke je popolnoma jednaka pravilni napravi slivovke, namreč ta-le. Češnje se puste popolnoma dozoreti. Popolnoma dozorene se kolikor le mogoče zmečka, tako, da se tudi dosti koščic stare, in zmečkane se prepusti zaprtemu kipenju (vrenju, kisanju). Zaprto kipenje vrši se narboljši v kakem sodu, katerega se pa prav do véhe ne napolni, ampak za dobro veliko ped praznega pusti, in kateri more kipelno vého imeti. Kuhanja češnjovke kaže šele v zimskem času se lotiti, to je takrat, ko je mogoče, s snegom ali ledom hladiti. Poglavitna skrb pri kuhanji biti mora pač ta, da se drozgalica v kotlu ne prismodi. Temu izogne se pa lahko s tem, da se v vsak kotel, še pred drozgalico en škaf vode zlije. Temu izogne se pa lahko tudi s tem, da se drozgalico, dokler ne prične še vreti, v kotlu z greblico vedno meša, ter klobuk (kapo) šele potem natakne. Iz češenj pravilno napravljeno žganje je, kakor že rečeno, izborno. Posebno sloveče žganje napravljajo iz češenj v Švicu, kjer mu češnjeva vodica (Kirschwasser) pravijo.

Kjer ne bode letos mogoče jabolk in hrušk v denar spraviti, tam kaže iz njih mošt napraviti. To že clo iz nizkih, tako zvanih moštnih sort. Da se pa napravi iz hrušk in jabolk prav dobri mošt, treba je zopet pravilnosti. Ta obstoji v tem, da se pusti jabolka ali na drevesu ali pa v kaki hrampi popolnoma dozoreti. Na Dolenjskem napravlja se jabolčni mošt navadno iz še popolnoma zelenih jabolk. To je ravno tako napačno, kakor bi bilo napačno, vino iz še popolnoma zelenega grozdja napravljati. Res je sicer, da se zrela jabolka težavnejši otiskajo

(prešajo) kakor pa še zelena, ker so zrela opolzla. Ali zato je pa mošt, iz zrelih jabolk napravljen, neprimerno boljši, vinu podobnejši, memo onega iz nezrelih napravljenega. In da se tropine zrelih jabolk boljši izkoristijo, nalije se že izprešane z vodo v toliko, da postanejo prav dobro vlažne, in čez dva, tri dni se jih otisne. Tako zadobi se zopet mošt, kateri je res da nižejši od prvega, pa vendar še porabljev. Iz tropin zrelih jabolk napravi se tudi lahko prav dober kis (jesih). To priprosto na ta način, da se že enkrat otisnene, z vodo polite tropine v kadi več dni na prav gorkem prostoru pusti, med tem časom večkrat premeša, ter potem z nova otisne. Kakor kaže iz jabolk mošt šele takrat napravljati, ko so že zrela postala, ne kaže pa nikakor, iz popolnoma zrelih, to je že testnatih hrušk mošt napravljati. Iz že testnatih hrušk napravljeni mošt noče namreč pokipeti, in čistiti se tudi noče. Vsled tega je vedno neprijetno sladak ter kalen, prav rad se pa tudi pokvari. Za to kaže iz hrušk moštnic mošt že koj takrat napravljati, ko zadobe črne peške, dasi ravno so še nevžitno trpke ali zagatne kakor pravimo. Kaj fini mošt dobi se pa, ako se uporablja polovico zrelih jabolk, in sicer kislikastih ne pa sladkih, in polovico pa še ne testnatih hrušk moštnic. In najfinejši sadni mošt se pa doseže, bodisi iz jabolk ali pa hrušk, ako se ga na frišnih grojzdnih tropinah pokipeti pusti. Na ta način doseže se pravemu vinu popolnoma podobni mošt.

Gledé kipenja sadnega mošta omenimo naj še tole. Kjer ni mogoče sadni mošt na grojzdnih tropinah kipeti pustiti, kaže odločno najbolj, kipenje takole urediti. Sode, v katerih naj sadni mošt kipi, napolni se prav do vehe tako, da še čez teče. V kakem malem sodčku se ima pa zalijo (mošt), s katero se večje posode vsak dan zjutraj, opoldan in zvečer zalije, tako da pena kipečega mošta in druga nesnaga iz soda ven zamore. Tako se zaliva mošt toliko časa, dokler sploh kipi. Da se pa pena in druga nesnaga po celem sodu ne zliiva, napraviti se mora okolo vehe iz ilovice mali jez, kateri peno pri-



mora, da se le po jednem curku v pod sod postavljeno skledo stekati zamore. Dokipeli mošt zaliti se mora potem vsakih 8 do k večem 14 dni, tako da je sod vedno poln. Kdor bode svoj mošt letos tako napravil, napravljaj ga bode potem gotovo vedno tako.

### Pet prav priporočljivih sort jabolk.

Letos cvetelo je sadno drevje, razun orehov v občje prav obilo. Ob času cvetenja jablan bilo je pa kaj neugodno, mrzlo vreme. To biti je moralo opazujočemu gospodarju povod misliti, da vklub kaj obilnemu cvetenju jablan dosti jabolk letos vendarle ne bode. To biti je moralo pa tudi opazujočemu gospodarju povod sklepati, da zasluži tista sorta jabolk, katera bode letos vzlic kaj neugodnemu vremenu ob času cvetenja vendarle dobro obrodila, priporočitve ter razširitve vredna. No v sadovnjaku pred kmetijsko šolo na Grmu nasajenih je, v petindvajsetih vrstah 25 sort jabolk. Lega tega sadovnjaka je neugodna, kajti razpostavljen je burji in severju. Svet (zemlja) tudi ni tak, kakoršnega bi si človek želel, kajti skalovit je čez in čez. Zato pa tudi to drevje, dasiravno se mu po mogočnosti streže, tako čvrsto ne raste, kakor bi lahko. Cvetelo je pa letos kaj obilo, tako obilo, da bi bolj že skoraj ne moglo. In ako zdaj vrsto za vrsto ogledujemo, vidimo da so nekatere polne jabolk, druge jih imajo le malo in zopet druge pa prav malo ali še celo nič. Med prve spadajo tele: rudeči iz Lož ali češki devičnik, angleška zimska zlata parmena, mašanekar, zlati gujderling, Cellini in Oberdick-ova rajneta. Najbogatejši obrodile so prve štiri sorte, katere so tudi, razun zlatega gujderlinga, sadjarski veščaki pred tremi leti na sadjarskem shodu v Novem mestu, Dolenjcem prav toplo priporočali. Ako so te sorte letos pri tako neugodnem vremenu ob času cvetenja, in v taki prilično neugodni légi, vendar le bogato obrodile, je to prav gotovo najboljši dokaz, da so res fine vse priporočitve vredne. Zato upozarjamo tiste naše sadjerejce, kateri jih še nimajo, da si jih prihodnjo spomlad preskrbijo. Preskrbijo naj si jih tim bolj, ker so vse te sorte med najboljše namizne prištevane ter v sadni trgovini jako zahtevane.

### Politični pregled.

**Nadvojvoda Franc Ferdinand** poročil se bo danes z grofico Zofijo Chotek. Ker nevesta ni cesarskega rodu, je cesar zahteval od nadvojvode prisego, da njegovi otroci ne bodo imeli pravice do prestola, tudi soproga ne bo imela

naslova cesarske visokosti, ampak grofico utegnejo poknježiti.

**Avstrija** je vedno še v istem položaju. Začasni razpust državnega zbora je spravil vlado v še večje škripce. Češki in nemški poslanci so imeli posvetovanja, v katerih so kritikovali vladni načrt za nove jezikovne zakone. Čehi očitajo vladi strankarstvo in nedoslednost; v brezštevilnih točkah dokazujejo, da ni na stališču pravice in narodne enakopravnosti. — Tudi nemci so izrazili svojo nezadovoljnost z vladnim načrtom in zahtevajo, naj se uvede pred vsem nemščina kot vladni jezik. Tako stoji naša vlada še vedno med dvema stoloma, in si ne more na noben način pomagati.

**Rusija.** Iz Rusije poročajo, da je Rusija 310 Avstrijcem podelila državljansko pravico. Ti Avstrijci stanujejo v okraju Lublina. Tako Rusija, ta „sovražnica“ Avstrije. Nemčija, prijateljica in zvesta zaveznica naša, pa podi dan za dnevom Avstrijce čez mejo.

**Bolgarija.** Upor bolgarskih kmetov proti davčnim uradom se razširja vedno bolj in bolj. Vladi nič ne pomaga, da je proglasila izjemno stanje za dva okraja. Kmetje se še nadalje ustavljajo vojakom in nočejo plačati visokih desetin. Ker pa vojaki morijo brez usmiljenja vse upornike, zapuščajo Bolgari v celih trumah domovino in iščejo v sosednih državah zavetja.

**Vojska v Afriki.** Pretoria, glavno mesto Burov je v rokah Angležev, in vendar ni še vojska končana. Istega dne, ko je došlo naznanilo, da so Angleži glavno mesto zasedli, je došlo tudi poročilo, da so Buri cel bataljon Angležev ujeli. Ko so Angleži v Pretorio prišli, so bili bojeviti Buri že odšli. Velik kos dežele imajo še v svoji oblasti. Po malem znajo Angležem še dolgo nagajati; ako pa bodo Angleži primorani, iz Afrike nekaj vojakov na Kitajsko poslati, potem znajo Buri zopet svojo last nazaj pridobiti.

### Piše se nam:

**Iz Suhora.** Počešenje Srcu Jezusovemu se je v Suhorski fari na prav slovesen način vršilo. V soboto večer po Zdravi Mariji je bilo lepo ubrano priitrkavanje zvonov, goreli so mnogi kresi in pokali topiči. V nedeljo popoldan ob 3. uri je imel preč. g. župnik P a v l o v č i č krasen slavnosten govor, potem so bile pete litanije presv. Srca Jezusovega, nato pa pri najlepšem vremenu zares ginljiva procesija. Za veliko cerkveno zastavo so šli fantje s šopki, potem možje, za njimi nad 300 odraščanih deklet v beli narodni noši z vencami na glavi in svečami, za temi šolska mladina z zastavo in pevski zbor. Za sv. Rešnjim Telesom je korakal občinski zastop in potem unogoštevilno žen in deklet. Vsled posebnega priporočila preč. g. župnika se je ljudstvo izvanredno dostojno in spodbudljivo obnašalo. — Vse v proslavo in čast presv. Srcu Jezusovem.



### Domače vesti.

(† Iyan Tomažič,) mestni župnik v Škofji loki, umrl je 24. junija po daljšem bolehanju, 59 let star. Novomeščanin je rajni gospod v blagem spominu iz časa, ko je tu bival kot kapiteljski vikarij. Naj v miru počiva.

(† Alois Windischer,) davkarski pristav v Ptujih, umrl je 18. junija v bolnici Usmilj. bratov v Kandiji star 26 let. Rojen je bil v Kranju.

(Procesija) v posvečenje presv. Srca Jezusovemu vršila se je v Novem mestu 24. junija prav slovesno. Mil. gosp. proš. imel je slavnosti primeren govor, potem so bile pete litanije v čast presv. Srca Jezusovega; nato se je vršil obhod z Najsvetejšim po navadni poti čez trg. Udeležba bila je prav velika.

(Deška šola) bo imela povodom šolskega sklepa šolsko veselico dne 12. julija ob 2. uri popoldne v čitalniški dvorani. K tej veselici se vabijo stariši in prijatelji mladine.

(Glasbene Matice) šola v Novem mestu sklence šolsko leto v četrtek 12. t. m. z javno skušnjo, ki bode istega dne popoldne ob pol 5. v Čitalnični dvorani. Ako bode vsem ugodno, priredi se v četrtek 5. t. m. popoldne ob 2. uri izlet v Sevno pod Trško goro. Ob obeh prilikah prijatelji dobro došli! — V soboto 14. t. m. ob 6. zvečer je v Čitalnici zborovanje novomeških članov „Glasbene Matice“, v katerem poroča sedajno in se voli novo šolsko upravnništvo. Prihodnje dni se bode pobirala letna članovnina in se bodo raznašale muzikalije, ki imajo priti iz Ljubljane.

(Novomeški vodovod). Toliko smo se veselili nad ugodno rešitvijo vodovodnega vprašanja, toda, po dolgem času smo še vedno le pri upanju in nič dalje. Ne vidimo še nič razkopavati, tudi cevi ne voziti. Novomeški vodovod nima biti za kakovo potratu, da bi samo razrajene sitneže zadovoljili, naš vodovod je živa potreba; brez vodovoda nam bivanje tu, vsaj včasih, nezno postaja. Krka je za nezdravo konstatirana, studenci pa so ob letošnjem vednem dežju poplavljeni, in mnogokrat je komaj vodo od kave ločiti. Naj bi nam merodajni gospodje to že vendar enkrat izposlovali ter se na prizadevanje našega župana ozirali. Ako smo prav poučeni, imajo tudi pri zgradbi sodniškega poslopja, kterelega zidarstvo delo bo skoraj končano, pravo preglavico v tej zadevi, ker ne vedo, hočejo priprave za vodovod prirediti, ali hočejo vodnjak napraviti, kar bi zopet veliko veljalo.

(Dolenjska železnica.) Pod predsedstvom g. barona Schwegla se je vršila 24. junija na Dunaju šesta redna glavna skupščina delničarjev dolenjskih železnic. Skupni dohodki so znašali 624.503 gld., torej za 37.851 gld. več kakor lani. Stroški pa so znašali 400.787 gld. Čistega dohodka je 223.713. Za obrestovanje in amortizacijo prioritetnih obligacij je potreba 249.240 gld., tako, da znaša primanjkljaj 25.527 gld., za čegar delno pokritje se je vzelo iz rezervnega fonda 3546 gld., ostalih 21.989 gld. plača dežela. — Predsednik baron Schwegl in pregledniki so bili izvoljeni iz nova.

(Čebelarski shod.) V Celovcu se bo v dneh od 12. do 17. avgusta t. l. vršil čebelarski shod. Ker se bo na tem shodu poročalo o najnovejših uspehih čebeloreje, in ker je kraj zborovanja blizu naše dežele, želeti bi bilo, da se tega shoda vdeležé tudi naši čebelarji.

(Vabilo) k občnemu zboru podružnice Novomesto družbe sv. Cirila in Metoda, ki bode dne 13. julija 1900 ob 6. uri zvečer v prostorih narodnega doma v Novem mestu. Spored: Poročilo načelnika; poročilo blagajnika; poročilo tajnika; volitev novega odbora; volitev odposlancev k glavni skupščini. Posamezni nasveti. — Načelništvo.

(Sovražniki brenceljnov.) Poletje je tukaj in z njim za konje, goved in drugo žival grozna muka, brenceljni, ki žival do krvi pikajo, in se jih celo nevprižena žival ne more ubraniti. Na neko vprašanje poroča avstrijsko društvo ptičjih prijateljev, da so kosi in lastovice najboljši preganjači brenceljnov, in das voje mladiče seobno radi s tem mrčesom pitajo. Kjer bi se prav mnogo teh ptičev naselilo, bi se gotovo znatno zmanjšali brenceljni. Ako se žival vsak dan zmiva s tekočino v jesihu kuhanega orehovega perja, se nekoliko odpravi nadležne brenceljne.

(Za nove orgle v Semiču) so nadalje darovali: Č. g. Alojzij Plut, Semičan, sedaj duhovnik v Ameriki: 200 kron; g. Stefan Mihelčič iz Semiča 20 K; gospodinja Marija Mihelčič iz Semiča 10 K; g. Janez Malnarič iz Semiča 20 K. Bog povrni!

Cerkveno predstojništvo v Semiču.

(Iz Radovice) se nam poroča: Červ „kise-ljak“ se je pri nas v toliki množini prikazal v vinogradih na trtah oziroma na grozdju, da preti uničiti gotovo polovico, če ne vsega grozdja, kterelega nam trta obeta, ker pri nas do zdaj nismo imeli nobene uime. Ubogi vinogradniki, kaj nam pomagajo vse ceremonije okoli novega trtja, ako nam Bog svojega sv. blagoslova ne da.

(Topničarske vaje) pri Krškem bodo trajale od 15. julija do 12. avgusta. Strelnih vaj se udeležé topničarski polki št. 3., 7., 8., 9.

(Ljubljanski grad,) ki je od potresa prazen, se bo popravil ter zopet za kaznilnico porabil. Stroški poprave so prevdarjeni na 12.000 gld.

(Konj in hlapec utonila sta) dne 23. jun. Hlapec g. Juvančiča na Zidanem mostu je peljal tri konje v Savo napajat. Ker je pognal konje predaleč, je hlapec in konj, kterelega je jezdil, utonil, ostala dva konja sta se s plavanjem rešila.

(Vedno deževje) letos rast res pospešuje, toda grozni nalivi silno škodo delajo. Po vinogradih ni nič redkega, posebno na rigolanih, da odnese voda zemljo in trtje s kolmi vred. Za škropljenje in žvepljanje je težko časa dobiti, ker redko kedaj je dva dni brez dežja. Ob vodah pa so mnogokrat travniki preplavljeni in trava onesnažena. Po temeniški dolini bilo je pretečeni teden na mnogih krajih toliko vode, da je pokošeno travo vzelo, pa tudi kopice vzdigovalo; do kolen v vodi so ljudje mrvo z vilami iz vode vlekli ter na voz nakladali.

### Razne vesti.

\* (Demonstracije v Trstu.) O priliki procesije sv. Reš. Telesa v fari sv. Jakoba v Trstu se je slovenski bratovščini sv. Cirila in Metoda siloma zabranilo, udeležiti se s svojo v cerkvi blagoslovljeno in hranjeno zastavo te procesije. Vsled tega so se zgodili veliki škandali, ki so bili zlasti naperjeni proti župniku Hrvatinu. Tržaški Slovenci so vsled tega silno razburjeni. Tržaški škof je to stvar kolikor moč poravnal, zastavo v cerkvi razviti dal, ter jim obljubil ukreniti, da se bodo javne procesije prihodnji mesec smeli brezskrbno udeležiti.



\* (Kedaj se je začel v Avstriji kadi-ti tobak?) Pred dvesto leti, posebno v majniku leta 1700. Tega časa so bili izdani razni odloki, ki so se tikali kadenja tobaka. Do polovice XVII. stol. je bilo kadenje tobaka strogo prepovedano.

\* (Koliko je Slovencev v Ameriki?) V Zedinjenih državah je približno okoli 90.000 Slovencev in 50 slovenskih duhovnikov. Največji slovenski naselbini sta Joliet in Cleveland. V Clevelandu je 3.500 Slovencev, v Calumetu jih je 2.000, v Pennsylvaniji 5.000

\* (Izseljevanje v Ameriko). Ameriška uradna statistika poroča, da se je prve tri mesece tekočega leta iz Avstro-Ogrske v Ameriko izselilo 23.611 oseb, in sicer Hrvatov iz Hrvatske in Slavonije 2044, Madžarov 3513, Slovakov 7438, Nemcev 1208, Židov 3604, Rumunov 27, Rusinov 697, Italijanov 312, Srbov 17, Poljakov 4388, Čehov 240, iz Dalmacije, Bosne in Hercegovine 127. Minulo leto pa se je iz naše države izselilo v Ameriko 64.835 oseb, in sicer 39.859 moških in 24.676 ženskih. Po narodnosti je bilo največ Slovakov, dalje 4900 Mažarov, Nemcev 4314, Rusinov 1400, Hrvatov in Slovencev 8643.

\* (75.000 moških brez zaslужka). Mnogi evropski časopisi so poročali, da rabijo v Ameriki pri gradbi velikanskega železniškega predora ali tunela mnogo tisoč delavcev, posebno so ta poročila razširjali brezvestni agentje za preseljevanje v Ameriko, radi česa se je v času od 1. prosinca do 30. malega travna 1900 podalo v Severno Ameriko 120.633 evropskih izseljencev, da bi ondi našli dobrega zaslужka. V Ameriki pa so na svojo žalost izvedeli, da sprejmejo za zgradbo velikanskega železniškega predora le: 1. nujorške rojake, 2. Amerikance in končno 3. tujce. Ker imajo dovolj ameriških delavcev, se potika sedaj po ulicah milijonovega mesta Novi York 75.000 mož, ki so zapustili polni upanja Evropo. iskaje zaman dela. Domov se ne morejo vrniti, ker so brez denarja, dela pa ni dobiti. Kaj bo iz njih? Nikoli še ni bilo prišlo v Ameriko toliko izseljencev iz Avstrije, Nemčije, Italije in Rusije, nego letos. Vsa delavska društva v Novem Yorku so zaprosila vlado, naj postavno zabrani rastočo prihajanje izseljencev v Ameriko. Pozor torej, Slovenci, ostanimo raje v domovini ter skrbimo za svoj narod!

#### Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Slavni mestni zastop v Rudolfovem 100 K, mil. g. prošt Dr. S. Elbert 20 K, visoki deželni zbor 100 K, gospa Mat. Chiaruttini 10 K, major vitez pl. Moser 200 K, g. prof. F. Vadnjal 2 K, gospica F. Bobič 2 K, g. kapl. Jan. Bernard 4 K.

Dr. Jos. Marinko.

#### Darovi.

Za pogorelee v Ceroven so darovali naslednji p. t. gg.: Dr. Žitek 5 K. — Zor iz Ljubljane 2 K — Stornik Maselj 2 K — Pogorelec rev. 1 K — gospdč. Pajnič veliko obleke — C. kr. okr. glavar pl. Cron 3 K — gospa Slanc 3 mernike pšenice in obleke — dr. Seb. Elbert, inful. prošt 4 K — kanonik J. Hočevar 4 K — kanonik Fr. Povše 3 K — kanonik M. Jeriha 3 K — kanonik J. Jaklič 2 K — kapiteljski vikarij F. Watzl 1 K — Klemenčič, mestni župnik črnomaljski 2 K — J. Windischer 1 K — J. Recelj 40 h — P. Gorupič 20 h — Fr. Krajec trgovec v Kandiji 80 h — Fr. Murn 60 h — Fr. Pelko 60 h — J. Konda 1 K — J. Kušljan 20 h — gospa Roza Rozina 1 K — Janez Pikelj 1 K — Franc Perko 1 K — Jakob Paučič 2 K — Franc Pintar 2 K — A. Mausser 2 K — J. Jakše 1 K — Franc Seidl 1 K — Friedrich Tandler 1 K — R. Kretinsky 3 K — Janez Appe 1 K — Paar, oskrbnik iz Toplic 1 K — Janez Vintar Gor. Straža 1 K — Janez

Golob, Vrh 20 h — prof. Virbnik več obleke — F. Küssel, trgovec več obleke — Anton Kastelic dva škafa — Kastelic iz Kandije več kilogramov riža — Anton Hočevar ml. 1 K — Högler iz Seč pri Kočevji 1 K — vodja R. Dolenc 2 K — prof. Vadnjal 1 K — Vinko Umek 40 h — Janez Vintar iz Hrušovca 1 K — nadinženir Klinar 1 K — H. Seeman 2 K — major vitez Moser iz Maribora 10 K.

V imenu obdarovanih se najtopleje zahvaluje

Jos. Zorc,  
župan občine Šmihel-Stopiče.

#### Loterijske številke.

Trst	16. junija	49	28	56	8	52
Gradec	23. „	15	71	35	88	80

#### ZAHVALA.

Vsem, ki so ob smrti naše iskreno ljubljene hčere in sestre, gospodične

### Mici Strobl

izrazili svoje sočutje, darovalcem krasnih vencev, posebno novomeškim gospicam in gg. nosilcem, kateri so se potrudili, ji svojo prijaznost skazati, častiti duhovščini, mestne garde godbi, in vsem, ki so se obilno spreveda udeležili, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

NOVO MESTO, dne 27. junija 1900.

Žalujoči ostali.

#### Oznanilo.

Na gimnaziji v Rudolfovem se bodo sprejemali učenci v I. razred ali meseca julija ali septembra.

Kdor hoče biti sprejet meseca julija, naj se oglasi s svojimi stariši ali njih odgovornimi zastopniki

#### v nedeljo 15. julija dopoldne

v ravnateljski pisarni ter prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo (šolsko naznanilo), v katerem mora biti zapisano, čemu je bilo izdano, in v katerem morajo biti redi iz verouka, učnega jezika in računstva.

Sprejemni izpit se vrši

v pondeljek 16. julija od 9. do 11. ure dopoldne pismeno, od 3. ure popoldne naprej ustno.

Takse znašajo 6 K 20 v; a se vrnejo onim, ki ne zvrše izpita z dobrim vspehom.

C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo v Rudolfovem,  
dne 1. julija 1900

#### P r e k l i c.

Jaz Franc Jerič iz Mokronoga prekličem, kar sem gosp. Rudolfa Pleteršek-a gostilničarja na časti razžalil.

**Stanovanje** v Novem mestu na Vel. trgu št. 46 je takoj za oddati za letno najmarino 330 gld: (136-2)

#### Stanovanje za počitnice.

Kdor želi preživeti poletne počitnice na deželi, dobi stanovanje v Št. Rupertu poleg stare cerkve. Stanovanje je za tri družine in sicer za vsako družino po dve sobi in kuhinja. — Pogoje pove Franc Pavlin, trgovec v Št. Rupertu. Dolenjsko.



## Razpis ponudeb!

Podpisano županstvo razpisuje s tem

### ponudbe za dela in dobave

v svrhu pokritja cestnega jarka v Rudolfovem  
v km  $\frac{2-3}{70}$  ob državni cesti proračun-  
njena na . . . . . 1834 K 88 v

Zapečatenе ponudbe naj se vložijo do 15. julija t. l.  
pri podpisanim županstvu, kjer ležita na ogled načrt  
in proračun.

Mestno županstvo ni vezano na najnižjo ponudbo,  
temveč si pridržuje pravico, si ponudnika po svojem  
prevdanku izbrati ali pa vse ponudbe odkloniti in to  
delo zopet razpisati ali izvršiti ga v lastni režiji.

Mestno županstvo v Rudolfovem,  
dne 23. junija 1900. (143)

## Razpis službe!

Podpisano mestno županstvo razpisuje s tem

### službo hišnika

v novi hiši za stanovanja. Služba bi se morala na-  
stopiti dne 15. julija t. l. Pogoji se izvejo v občinski  
pisarni.

Mestno županstvo v Rudolfovem,  
dne 23. junija 1900. (141)

## Dobrega mlinarja

sprejme takoj v službo pod ugodnimi pogoji Julij Ma-  
zelle, posestnik v Gradacu pri Metliki. (147)

### P. n.

Slavnemu občinstvu najljubneje naznanjam, da sem  
izročil

### mojo brivnico

mojemu sorodniku in dosedanjemu pomočniku I. A. Svetec-u  
ter se najiskrenejše zahvaljujem za mi izkazano zaupanje  
in mnogobrojni obisk.

Z vsem spoštovanjem

Gustav Hamann,  
brivec.

### P. n.

Usojam si slavno občinstvo obvestiti, da sem prevzel  
s 1. julijem od gospoda Gustav Hamann-a

### brivnice

v Novem mestu na Glavnem trgu h. št. 95

in da bodem moj brivni salon po najnovejšem higijeničnem  
sistemu uredil ter se potrudil, p. n. občinstvu kar najhitreje  
mogoče postreči.

Izdeloval bodem tudi vsa vlasolarska dela po najnižjih  
cenah in imel vedno v zalogi

najfinjša mila in dišave.

V nadi, da me sl. občinstvo blagovoli v mnogobrojnih  
obiskih v tem podpirati se priporočam  
z vsem spoštovanjem

(140-1)

I. A. Svetec,  
brivec v Novem mestu.

## Razglas

okraj, bol. blagajne v Novem mestu

Počeni od 1. julija 1900 imajo vsi oboleli člani  
okrajne bolniške blagajne, bivajoči v občinah Toplice,  
Polane in Čermošnice (med drugim tudi pri fabriki  
v Rogu) se posluževati zdravniške pomoči pri gosp.  
distriktnemu zdravniku Dr. Rud. Weibelu, v Toplicah.

Okrajna bol. blagajna v Novem mestu,

dne 26. junija 1900.

Načelnik:

S. pl. Sladovič.

**Deček,** kateri je dovršil vsaj štirirazredno ljud-  
sko šolo sprejme se takoj v poduk v  
prodajalno specerijskega blaga in železnine A. Pauser  
ml., Novo mesto.

**Učenca** v prodajalno z mešanim blagom in  
deželnimi pridelki, kateri je poštenih  
starišev in vešč potrebnega slovenskega in nemškega  
jezika v govoru in pisavi ter računstva sprejme takoj  
Franc Pavlin, trgovec v Št. Rupertu.

## Hiša na prodaj.

Radi preselitve je hiša na prodaj v Črnomlju  
na glavnem trgu na voglu, prav pripravna za vsako  
trgovino, v kateri je bila več let klobučarska pro-  
dajalna. Pogoji so prav ugodni. — Tik omenjene hiše

je tudi še druga hiša na prodaj,

pri kateri se nahaja za prvo hišo prav ugoden in  
velik stavbeni prostor. — Vse natančneje se izve pri  
Davorin Frančiču v Novem mestu. (114-1)

**Učenec** se sprejme takoj v poduk v prodajalno  
s specerijskim blagom in železnino pri  
Franc Kastelicu v Kandiji pri Novem mestu. (125-3)

## Iščem mlin v najem.

Bivam že štirinajst let v Korfu na Grškem kot  
nadmlinar, ter bi se rad zopet v svojo domovino po-  
vrnil. Iščem toraj dober mlin v najem, ali pa tudi  
sprejem službo proti primerni plači. — Blagovoljne  
ponudbe prosim na adresu: „Giovani Godec, Corfu,  
Græcia.“ (132-3)

## Podobar in pozlatar

FRANC CIBER

se priporoča

prečastiti duhovščini  
in slavnemu občinstvu

za razna dela in poprave v tej stroki

Stanuje v Novem mestu  
Ljubljanska cesta st. 41.





Iz največje  
tovarne na-  
grobnih vencev

in

veliko zalogo

manufakturnega blaga

priporoča

**!prav po nizki ceni!**

tvrdka P. Muhvič.

(145-1)

## Razpis ponudeb!

Podpisano županstvo razpisuje s tem

### ponudbe dela in dobave

v svrhu tlakovanja podstrešja v mestni hiši za finančne urade št. 228 a, ki so proračunjena na 874 K.

Zapečatenе ponudbe do 10. julija t. l. naj se vložijo pri mestnem županstvu.

Mestno županstvo ni vezano na najnižjo ponudbo in smé tudi druge ponudbe odkloniti.

Mestno županstvo v Rudolfovem,  
dne 23. junija 1900.

(142)

**Zakaj** so še ljudje, kateri Kathreiner-Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, ktere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katera skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner-Kneippova sladna kava služi posebno za primes k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama pounije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odprta prodajati in je samo pristna v znanih izvornih zavojih s podobo župnika Kneippa in s imenom »Kathreiner«.



## Naznanilo!

Ker se mora prodajalnica

**J. Murgelj**

v Novem mestu izprazniti se proda do sedaj še nahajajoče se blago pod tovarniško ceno

**Le redka prilika!**

## Hiša na prodaj

blizu železnega mosta v Kandiji biš. št. 29. Ista obstoji iz petih sob, kleti, špaize, hleva in drvarnice; k hiši pripada vrt, ki meri 1000 m<sup>2</sup>, in tri njive, petdeset korakov oddaljene od hiše. — Več se izve pri Franc Pelko-tu, mizarju v Kandiji števil. 5, pošta Novo mesto. (129-3)

## Kolo (bicikelj)

je na prodaj pri g. Pouli v Novem mestu.

## Hiša v Novem mestu.

Proda se zidana z opeko krita hiša v Novem mestu, ki je pripravna za kacega uradnika ali penzionista. — Več pove upravnistvo tega lista. (148-1)



Janez Jax-a



najstarejša  
in največja  
tovarniška zaloga

**šivalnih strojev**

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.



Zastopnik za Dolenjsko  
**Friderik Skušek,**  
trgovec v Metliki. (210-22)




**Opekarna Zalog (Breitenau),**
  
 pošta Novo mesto.


**Cenik.**


Opeka za zid 1000 kom. po . . . . .	11.— gld.
Opeka za dimnike prikrojena 1000 komadov po . . . . .	20.— „
Opeka za oboke 1000 komadov po . . . . .	11.— „
Strešna opeka „ „ „ . . . . .	12.— „
„ „ žlebnik komad po . . . . .	—05 „
„ „ (Falzdachziegel) tisoč komadov po . . . . .	38.— „
Strešna opeka (Falzdachziegel) s katanom prevlečena 1000 kom. po . . . . .	48.— „
Strešna opeka (Falzdachziegel) žlebnik komad po . . . . .	—25 „
Opeka za tlak gladka tisoč po . . . . .	22.— „
„ „ „ okrašena (gekupt) tisoč . . . . .	35.— „
Okrajki (Gesimsziegel) 50 cm dolgi po . . . . .	—15 „


 Na zahtevanje in po naročilu  
 tudi druge vrste opeke.
 

Zgornje cene veljajo pri opekarni Zalog (Breitenau).

Na železniški voz na lastni progi v Zalogu (Breitenau) naložena opeka po 50 kr. več.

Na postaji Rudolfovo naložena opeka za zid 1000 komadov po	14 gld.
„ „ Straža „ „ „ „ „ „	14 gld.
„ „ Mirna peč „ „ „ „ „ „	15 gld.
„ „ Trebnje „ „ „ „ „ „	16 gld.

A. grof Thurn.



P. T.

**Za Novomesto in okolico!**

Podpisani priporočam svojo zalogo marcne in vležane pive v sodčkih in steklenicah, iz **Steinfeldske pivovarne bratov Reininghaus v Gradcu**. Povekšale so se tudi ledenice in sem dobro preskrbljen z ledom tako, da lahko tudi zunanjim gostilničarjem postrežem z ohlajeno pivo in z ledom.

Vsojam si slavnemu občinstvu in p. n. gostilničarjem naznaniti, da sem letos poleg zaloge pive vstanovil tudi **vinsko trgovino na debelo**.

Imam v zalogi **pristna naravna črna in bela Istrijska** kakor tudi različna **Dolenjska in Štajerska vina**, vsi po jako nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

**Anton Jakac.****Deček**

16 let star, zmožen za pekovsko obrt, sprejme se v poduk v Ljubljani. Več se izve v **Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 105.**

(61-7)

V hiši kat. društva rokodelskih pomočnikov, št. 171 v Novem mestu se odda 1. avgusta

**stanovanje**

(119-4)

v prvem nadstropju, obstoječe iz treh sob i. dr.

**Učenca v tiskarno**

sprejemem, kateri je gimnazijo ali meščansko šolo obiskoval ter je lepega vedenja.

J. Krajec, Novo mesto.

**Na prodaj je posestvo**

na Debečem, pol ure od farne cerkve Javorje. Isto obstoji iz 41 oralov zemlje in sicer: 22 oralov gozda, 8 oralov travnikov in 11 oralov njiv. Hiša in gospodarsko poslopje je v dobrem stanju. Pri hiši so lepi sadni vrti. — Več se izve pri lastniku **Anton Krašovic u v Št. Vidu, Dolenjsko.**

(137-2)

**Na prodaj je hiša**

v Stopičah pri fari, eno uro od Novega mesta. Ista je v dobrem stanu z vsem gospodarskim poslopjem in lepim sadnim vrtom. — Več pove lastnik **Jože Šimc, Stopiče, pošta Novo mesto.**

(134-2)

**Vino na prodaj**

različne kakovosti, po raznih cenah, tudi v manjših množinah v gradu **Volavče** pri Št. Jerneju.

(135-2)

**Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

**pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.**

**tik cerkve v Ljubljani**

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

**obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne vložitve do dne vzdige**

**brez odbitka in brez odpovedi.**

**Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.**

(88-11)